

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4XEObd/18/2020
Identifikačné číslo spisu: 8308203773
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8308203773.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnej: C. Y., nar. X. D. XXXX., trvalým pobytom M., o vymoženie 64,26 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Er/342/2008, o odvolaní a dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2CoE/135/2012, 2CoE/136/2012-82 z 19. decembra 2012, takto

rozhodol:

- I. Konanie o odvolaní oprávneného z a s t a v u j e .
- II. Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- III. Dovolanie oprávneného o d m i e t a .
- IV. Povinnej n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) uznesením č. k. 12Er/342/2008-26 z 13. februára 2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zároveň ju zastavil. Ďalším výrokom rozhodol tak, že o trovách exekúcie rozhodne súd samostatným uznesením. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnený sa podaným návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému vymoženiu sumy vo výške 64,26 eur s príslušenstvom. Na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 9156/07 zo dňa 11. decembra 2007. Vychádzal zo zistenia, že oprávnený a povinná uzavreli dňa 20. apríla 2007 zmluvu o úvere, z ktorej obsahu vyplýva, že sa jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, kde oprávnený (veriteľ) je dodávateľom a povinná (dlžník) spotrebiteľom. Súčasťou predmetnej formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu, je rozhodcovská doložka, podľa ktorej sa účastníci konania dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto úverovej zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalujúca strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Keďže povinná si svoju povinnosť vyplývajúcu z predmetného záväzkového vzťahu nespĺnila, oprávnený podal návrh na začatie rozhodcovského konania a Stály rozhodcovský súd vo veci rozhodol a oprávnenému priznal plnenia, ktorých vymoženia sa domáha v rámci exekúcie. Ohľadom vyššie označenej rozhodcovskej doložky dospel súd prvej inštancie k záveru,

že jej dojednanie v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Argumentoval tým, že rozhodcovská doložka splyva s ostatnými zmluvnými podmienkami a znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ už skôr podal žalobu na rozhodcovskom súde. Zdôraznil tiež, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, a to tak pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Uvedený výklad je aj v súlade so smernicou Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica Rady č. 93/13/EHS“), ktorá v článku 3 ods. 1 ustanovuje, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vznikajúcich na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je nekalou podmienkou, preto nie je pre spotrebiteľa záväzná a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS a z týchto dôvodov súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

2. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 2CoE/135/2012, 2CoE/136/2012-82 z 19. decembra 2012 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie (č. k. 12Er/342/2008-26 z 13. februára 2012) ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „O. s. p.“). Odvolací súd sa stotožnil s posúdením právneho vzťahu medzi účastníkmi konania ako vzťahu spotrebiteľského, ako aj s posúdením rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorú zákon sankcionuje neplatnosťou. Námietky oprávneného uvádzané v odvolaní vyhodnotil ako nedôvodné. Zdôraznil, že ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Dojednanie rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorej je na konanie zo zmluvy o úvere oprávnený len konkrétne určený rozhodcovský súd, je v rozpore s právom na súdnu ochranu, zaručeným Ústavou Slovenskej republiky.

3. Návrh oprávneného na prerušenie odvolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odvolací súd zamietol s odôvodnením, že v predmetnom konaní nevznikla potreba obrátiť sa s navrhovanými predbežnými otázkami oprávneného na Súdny dvor Európskej únie, nakoľko ani judikatúra Súdneho dvora nepodporuje právny názor oprávneného s vyslovením názoru, že je vecou členských štátov, aby sa vyrovnali s otázkou, či v konkrétnom prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

4. Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove - vo výroku zamietajúcom návrh na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie - podal oprávnený odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), napadnuté rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadal rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre podal oprávnený dovolanie, v ktorom uviedol, že súdy oboch inštancií: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (§ 237 písm. e/ O. s. p.), 4. oprávnenému odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jeho námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jeho právo na to, aby jeho právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj

výklad práva Európskej únie, 5. v konaní sa dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Odvolací súd mal odňať oprávnenému možnosť konať pred súdom tiež tým, že nerešpektoval jeho procesný návrh na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Zároveň žiadal, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní.

6. Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadрила.

7. Okrem iného zo spisu vyplynulo, že Združenie občianskej obrany netrvá na svojom zotrvaní v konaní v pozícii ako vedľajší účastník konania, pričom dané bolo súdu prvého stupňa oznámené podaním zo dňa 11. januára 2010 a následne potvrdené podaním zo dňa 18. marca 2021.

8. Zo spisu vyplýva, že odvolanie oprávneného bolo podané 12. apríla 2013 a dovolanie 18. apríla 2013. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „C. s. p.“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 C. s. p.). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 C. s. p.).

9. S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného.

11. Podľa § 161 ods. 1 C. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti (ktoréhokoľvek) súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnená svoje odvolanie podala ešte 12. apríla 2013 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 C. s. p. platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo, Najvyšší súd Slovenskej republiky svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávneného skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejednanie podaného odvolania oprávneného a zároveň neexistuje zákonný dôvod na

postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

13. Uvedený záver vyplýva zo znenia prvej vety § 201 O. s. p., v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle § 9 ods. 1 O. s. p. zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a/ v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b/ v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c/ v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 O. s. p.). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov (§ 10 ods. 1 O. s. p.), zatiaľ čo Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O. s. p.).

14. V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 je teda Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 O. s. p.).

15. Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávneného na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho a takéto rozhodnutie nie je možné napadnúť odvolaním (§ 201 O. s. p. a contrario). Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmal vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (§ 161 ods. 2 C. s. p.).

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania (ďalej aj „dovolací súd“), ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník exekučného konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) a v mene ktorého koná zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p.), následne skúmal, či je dôvodný návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

17. V zmysle návrhu oprávneného mal dovolací súd predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na rozhodnutie prejudiciálne otázky nasledovného znenia:

1/ „Má sa ustanovenie písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov v prípade, ak je rozhodcovská doložka individuálne dojednaná?

2/ V prípade zápornej odpovede Súdneho dvora na prvú otázku, je možné ustanovenie písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje uzatvorenie takej rozhodcovskej doložky, ktorá ustanovuje, že „všetky spory vzniknuté zo zmluvy (vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zrušenie) budú riešené a/ pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe zákona a voči jeho rozhodnutiu možno podať žalobu o zrušenie všeobecnému súdu podľa zákona, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, alebo b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde s tým, že ak ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej doložky, čo však neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

3/ Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré

aplikujúc vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu Rady č. 93/13/EHS, zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?“

18. Svoj návrh na prerušenie konania dovolateľ odôvodnil tým, že Súdnemu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu úniového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

19. Obligatorne prerušenie konania na účely podania prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru Európskej únie upravuje aj Civilný sporový poriadok, a to v ustanovení § 162 ods. 1 písm. c/, podľa ktorého súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Podľa § 438 ods. 1 C. s. p. je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní.

20. K podobnému návrhu na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne podobných exekučných veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 21. marca 2013, sp. zn. 1Cdo/301/2012, z 30. apríla 2013, sp. zn. 2Cdo/386/2012, z 15. mája 2013, sp. zn. 6Cdo/431/2012, z 13. júna 2013, sp. zn. 3Cdo/441/2012, z 9. júla 2013, sp. zn. 5Cdo/371/2012, na ktoré dovolací súd v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, na účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c/ C. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod na prerušenie konania.

21. V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica Rady č. 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska však zo strany súdov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a Exekučného poriadku). S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

22. Následne dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p. časť vety pred bodkočiarkou) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

23. Následne dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p. časť vety pred bodkočiarkou) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

24. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania oprávneného posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď oprávnený toto dovolanie podal. S prihliadnutím na dátum podania dovolania (4. júna 2013) dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania oprávneného neaplikoval ustanovenia novely Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015, konkrétne ustanovenie § 237 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého dovolanie podľa § 237 ods. 1 O. s. p. nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku. Dovolací súd napriek absencii prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, v zmysle ktorého by právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti predmetnej novely, mali ostať zachované, považoval tento svoj postup za súladný s ochranou legitímnych očakávaní dovolateľa (ako súčasti práva na spravodlivý proces), že spôsob pojednania jeho dovolania sa bude

riadiť právnou úpravou platnou v čase začatia dovolacieho konania.

25. V čase začatia predmetného dovolacieho konania platilo, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

26. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľom napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

27. Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

28. K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad dovolací súd uvádza uznesenia z 21. marca 2013, sp. zn. 1Cdo/301/2012, z 30. apríla 2013, sp. zn. 2Cdo/386/2012, z 15. mája 2013, sp. zn. 6Cdo/431/2012, z 13. júna 2013 sp. zn. 3Cdo/441/2012, z 9. júla 2013, sp. zn. 5Cdo/371/2012 s konštatovaním, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

29. V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd Slovenskej republiky o. i. konštatoval, že prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol o veci, o ktorej nemal rozhodnúť. Rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 38 ods. 3, § 44 ods. 2, § 50 ods. 2, § 56, § 57 a ďalšie Exekučného poriadku).

30. Výdanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012, sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež uznesenie Ústavného súdu SR z 13. júna 2012, sp. zn. III. ÚS 254/2012).

31. Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu. V danom prípade však bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

32. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

33. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

34. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal

právomoc ho vydať, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a oprávnenému sa neznemožňuje konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

35. Vyššie uvedené závery (viď body 28 až 33 odôvodnenia) zastáva dovolací súd aj v preskúmvanej veci. Osobitne k námietke oprávneného, že súdy oboch inštancií nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, dovolací súd konštatuje, že zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 doplnil o odsek 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľ namieta, že pokiaľ súd prvej inštancie v danom prípade rozhodol o zastavení exekúcie s odkazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľa je však mylné. Súd prvej inštancie nemohol postupovať podľa ustanovenia § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom od 9. augusta 2012, pretože o zastavení exekúcie rozhodol uznesením zo dňa 13. februára 2012, teda skôr, ako predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., ak o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov v zmysle písm. b/ a c/ uvedeného ustanovenia, pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Nariadenie pojednávania tak bolo na úvahe odvolacieho súdu.

36. Pokiaľ dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že v posudzovanej veci boli splnené predpoklady pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., podľa obsahu namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O. s. p.), ktoré však samo osebe prípustnosť dovolania nezakladá.

37. Dovolateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania preto nezakladajú.

38. Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., pričom prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O. s. p., dovolací súd podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol dovolanie oprávneného ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

39. V konaní bola úspešnou účastníčkou povinná, ktorej tak voči oprávnenému vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p.). Keďže však podľa obsahu spisu povinnej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj R 72/2018).

40. Dovolací súd na záver poukazuje, že zo spisu vyplynulo, že Združenie občianskej obrany súdu prvej inštancie oznámilo odstúpenie z vedľajšieho účastníctva v tejto veci dňa 11. januára 2010 (originálom tohto podania však už nedisponuje) a svoje vedľajšie účastníctvo v tejto veci tak dobrovoľne a definitívne ukončilo. Uvedenú skutočnosť toto občianske združenie oznámilo v originálnom podaní zo dňa 18. marca 2021 (pôvodne vstup do tohto konania oznámilo podaním zo dňa 26. septembra 2009). Na základe tohto stanoviska považuje za bezpredmetné, aby bolo brané ako vedľajší účastník na strane povinnej.

41. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.